

توانمندی‌ها و تنگناهای بخش
گردشگری در استان کرمان

- عدم وجود واحدهای درسی مرتبط در مقاطع مختلف تحصیلی،
- نبود هماهنگی بین دستگاه‌های اجرایی که در زمینه صنعت گردشگری فعالیت می‌کنند،
- ضعف قوانین و مقررات در حمایت از فعالان بخش خدمات و پذیرایی در صنعت گردشگری،
- ضعف مطالعات در خصوص بازاریابی بخش جهانگردی استان،
- توجه پایین گردشگران و جهانگردان به حفظ منابع طبیعی و آثار تاریخی و محیط‌زیست،
- عدم وجود پروازهای منظم بین‌المللی به فرودگاه آیت‌الله هاشمی رفسنجانی کرمان،
- عدم وجود سند جامع راهبردی گردشگری استان کرمان.

با عنایت به گستردگی استان و پراکندگی جاذبه‌های گردشگری در سطح استان به لحاظ زیرساخت‌های جاده‌ای و حمل‌ونقل توجه بیشتری مورد نیاز است. هم‌چنین در زمینه توسعه جاده‌ها به‌صورت دو بانده، توسعه خطوط و نوسازی ناوگان ریلی، ناوگان هوایی و ناوگان حمل‌ونقل جاده‌ای، استفاده از خودروهای ایمن مطابق با استانداردهای جهانی و زیرساخت‌های اقامتی و پذیرایی، به‌شدت نیاز به سرمایه‌گذاری احساس می‌شود.

استان در مناطق دارای جاذبه‌های منحصربه‌فرد از وجود واحدهای اقامتی و پذیرایی ممتاز بی‌بهره است و در ایام پیک سفر با کمبود فضای اقامتی روبروست. وضعیت منابع انسانی آموزش دیده با توجه به وجود دانشگاه‌های مرتبط در استان نسبت به گذشته بهبود یافته و چشم‌انداز روشنی در این بخش دیده می‌شود. با توجه به این‌که صنعت گردشگری صنعتی فرابخشی است تعامل بین دستگاهی موجود در حد کافی نیست و نیازمند تدابیر ویژه است.

علیرغم این‌که استان کرمان دارای قابلیت‌ها و جاذبه‌های فراوان گردشگری است، کمبود تبلیغات به‌شدت احساس می‌شود. نظر به پیشرفت‌ها در حوزه فناوری اطلاعات و تکنولوژی‌های مرتبط، تبلیغات از طریق رسانه‌های دیجیتال در خصوص جاذبه‌های گردشگری استان نسبت به گذشته از وضعیت مطلوب‌تری برخوردار شده است، اما در حد کافی نیست و نیاز به مطالعه جامع در این خصوص احساس می‌شود. در ۶ ماه اول سال ۱۳۹۸ تعداد ۲۳ هزار نفر گردشگر خارجی و ۱۵۵ هزار نفر گردشگر ایرانی وارد استان کرمان شده‌اند که ضرورت دارد با برنامه‌ریزی مناسب برای جذب هر چه بیشتر گردشگران تلاش نمود. از آنجایی‌که سلیقه‌ها و علایق بازدیدکنندگان از جاذبه‌های گردشگری مرتباً در حال تغییر است، حضور در بازارهای هدف در داخل و خارج از کشور به جهت بازاریابی، بازاریابی و بازاریابی الزامی است. در بازارهای داخلی، بار معرفی استان را بخش دولتی به دوش می‌کشد که نیازمند حضور بخش خصوصی در کنار بخش دولتی در نمایشگاه‌های گردشگری هستیم. در خصوص بازارهای هدف به برنامه‌ریزی مدون برای شرکت مستمر در نمایشگاه‌های گردشگری بین‌المللی شاخص و صاحب‌نام در خارج از کشور نیاز است که این مهم با همکاری دولت و بخش خصوصی قابل تحقق است. با نگاه به نقش بالقوه صنعت گردشگری در رشد و توسعه اقتصادی و با توجه به ظرفیت‌ها و جاذبه‌های گردشگری استان کرمان، این استان از توانمندی‌های ویژه‌ای برخوردار است که در صورت توجه بیش از پیش می‌تواند در این راستا به‌قدر فوق‌العاده‌ای نقش آفرینی کند. ●

رضا بهرامی
رئیس کمیسیون گردشگری و
صنایع دستی اتاق کرمان

استان کرمان پهناورترین استان ایران است که در جنوب شرقی کشور واقع شده است. این استان به لحاظ موقعیت گردشگری دارای جاذبه‌های فراوان تاریخی (۷ اثر ثبت جهانی و ۷۰۰ اثر ثبت ملی و طبیعی) است که هرکدام از این جاذبه‌ها پتانسیل قابل توجهی برای جذب گردشگران داخلی و خارجی دارند. تأسیسات گردشگری استان شامل: ۳۶ باب هتل و هتل آپارتمان، ۳۳ واحد مهمان‌پذیر، ۴۷ باب مجتمع خدمات گردشگری، ۱۳۹ باب رستوران سنتی و بین‌راهی، ۳۳۰ اقامتگاه بوم‌گردی و ۱۴۰ باب دفتر خدمات مسافرتی است. تعداد ۴۱۵ نفر راهنمای کشت‌های داخلی و خارجی در استان فعال‌اند و به‌طورکلی در بخش گردشگری استان در حدود ۳۸۹۰ نفر به‌صورت مستقیم اشتغال دارند.

اصلی‌ترین قابلیت‌ها و مزیت‌های توسعه صنعت گردشگری:

- وجود آثار ممتاز و ماندگار تاریخی با ثبت جهانی در استان (ارگ بم - باغ شاهزاده ماهان - روستای میمند و بازار بزرگ کرمان)،
- وجود مناطق طبیعی منحصربه‌فرد همانند کویر لوت با شهرت ملی و بین‌المللی،
- قابلیت استفاده گردشگران و جهانگردان از مناطق طبیعی با ۴ نوع اقلیم آب و هوایی در تمام ایام سال،
- وجود آثار فراوان تاریخی و محوطه‌های باستانی در سطح استان،
- جایگاه ممتاز استان به لحاظ تاریخی در بین سایر استان‌های کشور،
- وجود رشته‌های تخصصی در دانشگاه‌های استان در رابطه با مرمت آثار تاریخی و جهانگردی،
- قابلیت استفاده از جاذبه‌های اکو توریستی مناطق بکر طبیعی و پارک‌های طبیعی در سطح استان،
- وجود زیرساخت‌ها و شبکه حمل‌ونقل نسبتاً مناسب در سطح استان در ابعاد هوایی و زمینی،
- توان مناسب خدمات اقامتی، رفاهی و پذیرایی در استان،
- وجود امکانات ممتاز درمانی و بهداشتی در استان و نقش برتر در منطقه در جهت ایجاد گردشگری سلامت.

مهم‌ترین تنگناها و محدودیت‌های بخش گردشگری:

- مشکلات و محدودیت‌های بسیار در این راه وجود دارد که به‌اختصار به آن اشاره می‌شود:
- ضعف زیرساخت‌های اساسی حمل‌ونقل و امکانات جانبی موردنیاز،
- عدم اطلاع‌رسانی و تبلیغ مناسب در رسانه‌های جمعی در راستای معرفی توان گردشگری استان،
- عدم بازاریابی صحیح و مستمر در بازارهای هدف،
- کمبود سرمایه‌گذاری‌های لازم در خصوص فعالیت‌های گردشگری،
- عدم وجود مراکز آموزش حرفه‌ای در بخش گردشگری،